

СИЛАБУС

освітнього компонента

«ОХОРОНА ПРАЦІ, БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

Ступінь освіти:

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійна
програма:

Психологія

Галузь знань:

05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність:

053 Психологія

Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1544>

Семестр:
VI

Кількість
кредитів:
3

Мова викладання:
державна (українська)

Розклад занять:

<https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу:

Складанівський Олег Леонідович,

викладач фундаментальних дисциплін, викладач вищої
категорії

Контактна

тел. +38(096)743-85-77

інформація:

e-mail. oleg_skladanowski@ukr.net

Інформація про
консультації

(за потреби):

очна/онлайн (Viber, Google Meet, Zoom) (за потреби)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни:	<i>формування у здобувачів освіти: - знань про основи законодавства, нормативно-правову базу та організаційно-технічні заходи щодо забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці в усіх сферах діяльності; - умінь і навичок щодо ідентифікації потенційно небезпечних та шкідливих виробничих чинників, оцінки ризиків, а також розробки та впровадження заходів щодо їх запобігання; - свідомого ставлення до особистої безпеки та здоров'я, а також до безпеки оточуючих у повсякденному житті, професійній діяльності та в умовах надзвичайних ситуацій (природного, техногенного та соціально-політичного характеру);</i>
---	--

	- готовності до ефективних дій у разі виникнення аварій, катастроф та інших надзвичайних подій, включаючи надання першої долікарської допомоги та використання засобів цивільного захисту.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	
Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	<i>обов'язковий освітній компонент</i>
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	Перелік раніше здобутих результатів навчання: <i>Анатомія і фізіологія ЦНС; Загальна психологія; Інформаційні технології; Педагогіка; Соціальна психологія; Соціологія і соціальна інклюзія.</i>
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	Диференційований залік

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ІК	<i>Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання у сфері психології та психології інклюзії в процесі професійної діяльності психолога або у процесі навчання, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів.</i>
РН 17.	<i>Дотримуватися безпеки життєдіяльності та вживати заходів щодо збереження навколишнього середовища.</i>
ЗК 12.	<i>Здатність організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці.</i>

СТРУКТУРА КУРСУ

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
2	–	2	–	–	Тема 1. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	<i>Розуміти</i> зміст, мету та основні завдання навчальної дисципліни: «Охорона праці, безпека життєдіяльності та цивільний захист»; основні принципи безпеки, правові аспекти, методики оцінки ризиків, а також специфіку безпеки в освітньому середовищі, зокрема в майстернях та лабораторіях, спортивних майданчиках тощо. <i>Знати</i> законодавчі та нормативні основи охорони праці, методи захисту від небезпек, основи гігієни праці, а також порядок дій в аварійних ситуаціях. Крім того, знати, як діяти в екстремальних ситуаціях, щоб

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						здобувачі освіти могли захищати власне життя і здоров'я, а також безпечно працювати. <i>Вміти</i> пояснювати предмет і завдання навчальної дисципліни; характеризувати основні напрями підготовки за спеціальністю; визначати місце своєї майбутньої професії у соціальній структурі суспільства. Крім того, визначати небезпеки, застосовувати методи захисту, знати правові основи, розслідувати травми та навчати правилам безпеки у різних ситуаціях.
2	—	2	—	2	Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці.	<i>Розуміти</i> правові та організаційні основи охорони праці, основні вимоги Закону України "Про охорону праці", Кодексу законів про працю України та інші нормативні акти; права працівників та здобувачів освіти з охорони праці та обов'язки роботодавця й самого викладача щодо забезпечення безпечних умов праці (навчання). <i>Знати</i> законодавчі, нормативно-правові акти, систему стандартів з охорони праці та наявність і зміст внутрішніх документів з охорони праці, таких як правила внутрішнього трудового розпорядку та інструкції. <i>Вміти</i> проводити заняття, інструктажі, навчати безпечних прийомів роботи, оцінювати ризики, організовувати та контролювати створення безпечних умов праці (навчання).
4	—	—	—	—	Тема 3. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	<i>Розуміти</i> фізіологію праці та її вплив на трудову діяльність, працездатність та здоров'я людини; організацію та порядок розроблення санітарно-гігієнічних нормативів й заходів для запобігання професійним захворюванням. <i>Знати</i> про вплив умов праці на організм людини, методи створення безпечних умов, а також нормативно-правову базу, що регулює санітарно-гігієнічні вимоги для збереження здоров'я населення (учасників освітнього процесу). <i>Вміти</i> застосовувати низку ключових концепцій та практичних навичок з питань охорони праці; запобігати професійним захворюванням та отруєнням на виробництві

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						(під час організації освітнього процесу); виявляти потенційні небезпеки та ризики на виробництві (в закладі освіти), оцінювати відповідність умов праці встановленим нормам.
2	2	–	–	2	Тема 4. Основи електробезпеки.	<i>Розуміти</i> природу електричного струму, його дії на організм людини (електричні травми, опіки, шок) та фактори, що впливають на ступінь ураження (сила струму, напруга, тривалість дії, шлях проходження через тіло); ключові правила, стандарти та практичні заходи для забезпечення захисту людей від небезпечного впливу електричного струму. <i>Знати</i> нормативну базу, основи дії електричного струму на організм людини, класифікацію електроустановок та приміщень за небезпекою, методи захисту, правила організації безпечних робіт, а також організацію та послідовність надання першої домедичної допомоги постраждалим від електричного струму. <i>Вміти</i> застосовувати правила безпеки на практиці при виконанні робіт в електроустановках та з електричним обладнанням; організовувати безпечне проведення робіт з електроінструментом; практично надавати першу домедичну допомогу потерпілим, включаючи штучне дихання та зовнішній масаж серця.
4	–	–	–	2	Тема 5. Основи пожежної та вибухонебезпеки.	<i>Розуміти</i> теоретичні засади, практичні аспекти, що стосуються запобігання надзвичайним ситуаціям та правильної поведінки під час їх виникнення, зокрема в освітньому середовищі. <i>Знати</i> законодавчу бази України з питань пожежної безпеки та вибухонебезпеки; причини виникнення пожеж та вибухів, а також знати порядок організації заходів із запобігання виникнення пожеж та вибухів на об'єктах господарювання. <i>Вміти</i> визначати категорії приміщень, будівель та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою; розбиратися в принципах роботи систем пожежної сигналізації, оповіщення, автоматичного пожежогасіння, димовидалення тощо; розробляти плани евакуації та проводити практичні тренування

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						з питань пожежної безпеки; застосовувати первинні засоби пожежогасіння.
4	–	–	–	2	Тема 6. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	<i>Розуміти</i> ключові поняття, нормативну базу та практичні аспекти щодо запобігання нещасним випадкам на виробництві (в закладах освіти) та хворобам. <i>Знати</i> поняття виробничого травматизму та професійних захворювань, їхні причини, класифікацію, а також комплекс заходів профілактики, що включають як організаційні (інструктажі, навчання, раціональний режим праці), так і технічні (інноваційні технології, сучасні ЗІЗ), методи запобігання нещасним випадкам та шкідливому впливу факторів на робочому місці. <i>Вміти</i> роз'яснювати причини та наслідки травматизму й професійних захворювань, а також навчати методам їх профілактики. Це включає знання принципів організації та технічних заходів безпеки, вміння проводити інструктажі, аналізувати статистику травматизму та формувати відповідальне ставлення до безпеки праці у здобувачів освіти.
4	–	–	–	2	Тема 7. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	<i>Розуміти</i> категорійно-понятійний апарат безпеки життєдіяльності та основні терміни (небезпека, безпека, ризик, таксономія небезпек тощо); аналіз системи «людина – життєве середовище» як єдиного цілого для визначення та запобігання небезпекам. <i>Знати</i> безпеку життєдіяльності людини як цілісну систему знань про захищеність життя і діяльності особистості, суспільства та життєвого середовища від небезпечних факторів та явищ. <i>Вміти</i> пояснювати категорії та поняття теми, класифікувати небезпеки (таким чином, знати їх таксономію) та застосовувати системний підхід для аналізу загроз; ідентифікувати, оцінювати та класифікувати небезпеки, а також пояснювати, як ці знання використовуються для забезпечення безпеки в усіх сферах життя, включаючи робоче місце.
4	2	–	–	2	Тема 8. Особиста безпека людини.	<i>Розуміти</i> , що особиста безпека – це захист життя, здоров'я та добробуту людини від

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						різних загроз, і ця тема охоплює як практичні навички поведінки, так і психологічні аспекти. <i>Знати</i>, як ознайомити здобувачів освіти з небезпечними ситуаціями, формувати відповідальне ставлення до свого здоров'я та розвивати логічне мислення. Це передбачає ознайомлення з потенційно небезпечними предметами, розвиток навичок уважності та обережності, а також формування знань про те, до кого звертатися за допомогою в екстрених випадках (батьки, дорослі, служби порятунку тощо). <i>Вміти</i> навчати здобувачів освіти правильній поведінці в екстремальних ситуаціях, розпізнавати потенційні загрози та надавати першу домедичну допомогу; бути здатним пояснювати, як уникнути небезпек у різних середовищах (вдома, на вулиці, в закладі освіти, на підприємстві, в Інтернеті) та надавати допомогу іншим.
2	2	—	—	—	Тема 9. Пожежна безпека.	<i>Розуміти</i> відповідальність за дотримання правил пожежної безпеки на підприємстві, організації, установі; розвивати в здобувачів освіти життєві компетентності, навички самостійності, відповідальності та вміння зосередитись у критичній ситуації, під час виникнення пожежі. <i>Знати</i> способи та методи щодо запобігання пожежам, правила користування первинними засобами пожежогасіння та алгоритм надання першої домедичної допомоги потерпілим; порядок організації евакуації під час виникнення пожежі. <i>Вміти</i> навчати правилам пожежної безпеки, пояснювати причини виникнення пожеж та характеризувати небезпечні фактори, а також володіти практичними навичками гасіння пожеж первинними засобами, користування засобами індивідуальними захисту та надання першої домедичної допомоги постраждалим.
4	—	2	—	2	Тема 10. Застосування ризику орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку	<i>Розуміти</i> імовірнісні структурно-логічні моделі, що дозволяють кількісно оцінити ймовірність настання та розвитку надзвичайних ситуацій (НС), а ризик-орієнтований підхід надає системний спосіб для їх аналізу, виявлення, моніторингу та

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					надзвичайних ситуацій (НС).	управління. <i>Знати</i> методи аналізу ризиків, включаючи статистичні методи, експертні оцінки, аналіз сценаріїв та моделювання, щоб побудувати та інтерпретувати моделі, які допомагають прогнозувати можливі наслідки НС та розробляти заходи для їх запобігання або пом'якшення. <i>Вміти</i> застосовувати імовірності методи оцінки ризиків для створення структурно-логічних моделей, що описують механізми виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій. Це включає ідентифікацію ризиків, розуміння невизначеності та ймовірності втрат, а також знання методів управління ризиками в кризових ситуаціях.
2	–	2	–	–	Тема 11. Гігієнічне виховання та формування здорового способу життя.	<i>Розуміти</i> ключові аспекти особистої гігієни (шкіри, ротової порожнини, рук), гігієни харчування, праці та відпочинку; взаємозв'язок між фізичною активністю, збалансованим харчуванням, режимом сну, відмовою від шкідливих звичок та загальним станом здоров'я. <i>Знати</i> специфіку психофізіологічного розвитку здобувачів освіти, а також про особливості розвитку їх емоційно-вольової сфери; правила догляду за шкірою, ротовою порожниною, волоссям, нігтями, використання індивідуальних засобів гігієни; основи здорового харчування, роль білків, жирів, вуглеводів, вітамінів та мінералів, а також гігієнічні вимоги до харчування. <i>Вміти</i> подавати складну інформацію простою та зрозумілою мовою, адаптуючи її до віку та рівня підготовки аудиторії; використовувати різноманітні методи навчання – дискусії, рольові ігри, практичні заняття, вікторини, щоб залучити здобувачів освіти до активної участі; надихати людей на позитивні зміни, підкреслювати переваги здорового способу життя над шкідливими звичками.
4	–	–	–	–	Тема 12. Нормативно-правова база цивільного захисту.	<i>Розуміти</i> сукупність законів і актів, які регулюють діяльність з попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій, а також забезпечують захист населення; структури системи цивільного захисту, обов'язків громадян і здобувачів освіти, та основних

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						заходів реагування на надзвичайні ситуації. <i>Знати</i> ключові нормативні акти, такі як Кодекс цивільного захисту України, закони, постанови Кабінету Міністрів та укази Президента, що стосуються питань цивільного захисту; структуру системи цивільного захисту, завдання та обов'язки органів влади, а також права та обов'язки населення щодо дій у надзвичайних ситуаціях. <i>Вміти</i> пояснювати основні нормативні документи, обов'язки та права сторін, а також систему управління цивільним захистом; оцінити безпеку робочого місця та запропонувати заходи для покращення системи цивільного захисту.
2	2	–	–	2	Тема 13. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	<i>Розуміти</i> класифікацію надзвичайних ситуацій за походженням та джерелом виникнення; прояви та наслідки природних загроз; імовірні збитки від надзвичайних ситуацій для економіки держави. <i>Знати</i> нормативні документи, що визначають критерії та порядок віднесення подій до надзвичайних ситуацій за рівнями (державні, регіональні, місцеві, об'єктові); природні загрози, їхні прояви, а також наслідки для людей, тварин, рослин та економіки держави. <i>Вміти</i> класифікувати природні надзвичайні ситуації, аналізувати їхні прояви, оцінювати вплив на людей, тварин, рослини та економіку, а також розробляти заходи захисту, використовуючи нормативну базу.
2	–	2	–	2	Тема 14. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.	<i>Розуміти</i> ризики, пов'язані з діяльністю людини, які можуть призвести до аварій на об'єктах, що мають потенціал завдати шкоди здоров'ю, життю та майну людей. <i>Знати</i> класифікацію аварій за їхніми причинами (наприклад, виробничі дефекти, порушення технологій, зовнішні фактори) та характером (пожежі, вибухи, викиди небезпечних речовин, руйнування будівель, аварії на транспорті та інженерних мережах). <i>Вміти</i> пояснювати причини виникнення аварій (наприклад, порушення технологічних процесів, виробничі дефекти, зовнішні природні фактори), описувати наслідки небезпечних явищ та класифікувати аварії на потенційно-небезпечних об'єктах,

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						включаючи промислові, транспортні та гідродинамічні аварії.
2	–	2	–	2	Тема 15. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	<i>Розуміти</i> соціально-політичні небезпеки як загрози, що виникають внаслідок конфліктів у суспільстві, та включають такі види, як війни, тероризм, масові заворушення та зниження рівня життя; соціальні та психологічні фактори ризику, які їх створюють, а також типові поведінкові реакції населення в умовах надзвичайних ситуацій. <i>Знати</i> класифікацію соціально-політичних небезпек (війна, теракти, страйки, масові заворушення), їхні характеристики (великомасштабні зіткнення, зниження рівня життя), соціальні та психологічні фактори ризику, а також типові поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях, як-от паніка, героїзм або апатія. <i>Вміти</i> пояснити сутність соціально-політичних небезпек, їхню класифікацію та характеристики, а також соціальні й психологічні фактори ризику; визначати реакції населення у надзвичайних ситуаціях та роз'яснювати причини таких реакцій.
2	2	–	–	2	Тема 16. Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій.	<i>Розуміти</i> порядок виконання екстрених заходів для збереження життя та полегшення стану потерпілого до прибуття медиків. <i>Знати</i> чіткі дії у конкретних ситуаціях, таких як: тепловий/сонячний удар, утоплення, отруєння, травми, опіки, переломи тощо; основи безпечного перенесення потерпілого та розуміти, коли потрібне екстрене транспортування або виклик швидкої медичної допомоги. <i>Вміти</i> швидко оцінити стан потерпілого, забезпечити безпеку, правильно викликати допомогу та застосувати конкретні прийоми залежно від травми: зупинити кровотечу, іммобілізувати перелом, провести серцево-легеневу реанімацію, надати допомогу при опіках, отруєннях, перегріванні тощо.
46	10	12	–	22	Всього: 90	

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diynalnist-institutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти	Зарахування результатів навчання у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у НРЗВО КПДІ, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю): закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. 1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження. 2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою. 3. Система оцінювання. Здобувач отримує: - відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення; - добре (9-7 балів): якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем; - задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення «Про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідовує заборгованість під

	час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до диференційованого заліку.
Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	Оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти враховує виконання усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з навчальної дисципліни «ОХОРОНА ПРАЦІ, БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ». Для поточного оцінювання знань та диференційованого заліку використовується 4-бальна шкала. Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
Критерії оцінювання навчальної діяльності студента
Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно» >>

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

Оцінювання за 12-бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою;

		самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал

		в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	--	--

Переведення 12-бальної шкали у 4-бальну шкалу

Оцінка за 12-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
10-12 балів	відмінно
7-9 балів	добре
4-6 балів	задовільно
0-3 балів	незадовільно

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Нормативно-правова база	1. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996. 2. Кодекс цивільного захисту України. Київ, 2013. 3. Кодекс законів про працю (КЗпП). Київ, 1971. 4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами), http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 5. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII. (зі змінами), https://sqs.gov.ua/law/zakon-ukraini-N-2745-viii-pro-fakhovu-peredvishh/ 4. Закон України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювання» від 29.09.2013 № 15/98-ВР (зі змінами), http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15/98-вр 5. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2695-XII (зі змінами), http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12 6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.1999 №1105-XIV (зі змінами), http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14 7. Закон України «Про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801- XII (зі змінами), https://www.apteka.ua/article/90571 8. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» від 24.02.1994 № 4004-XII (зі змінами), https://www.apteka.ua/article/110989 9. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційний захист» від 19.01.1994 № 3844-XII (зі змінами), http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T384400.html 10. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 № 1264-XII (зі змінами), http://sfs.gov.ua/arhiv/podatkov-baza-donabrannya-chinnosti-podatkovim-kodeksom/normativno-pravova-baza/zakoni-ukraini/arhiv-zakoniv-ukraini/zakoni-ukraini-za-1991-rik/60472.html 11. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 17.12.1996 №607/96-ВР (зі змінами), https://studfile.net/preview/4489256/ 12. Закон України «Про дорожній рух» від 28.01.1993 № 31 (зі змінами), https://forinsurer.com/public/05/03/02/1805 13. Закон України «Про поведження з радіоактивними відходами» від 11.07.2017 № 2124-VIII (зі змінами), http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172124.html 14. Закон України «Про добровільну пожежну охорону» від 27.07.2017 №7006, https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/pdf/pro_dobrovilnu_pozhezhnu_okhoron-3-30701.pdf
--------------------------------	---

	15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341, https://mon.gov.ua/ua/osvita/nacionalna-ramka-kvalifikacij/rivninasionalnoyi-ramkikvalifikacij 16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 №1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 № 347), https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text 17. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 27.03.2025 № 512, https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf 18. Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» від 30.12.2014 № 1417 (зі змінами), https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text 19. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України» від 08.09.2016 № 974 (зі змінами), https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-16#Text 20. ДБН А.3.2-2-2009 Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення (НПАОП 45.2-7.02-12), https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=25399 21. Державні стандарти України (ДСТУ): національні стандарти, що охоплюють різні аспекти безпеки праці, включаючи термінологію (наприклад, ДСТУ 2293:2014), засоби індивідуального захисту (наприклад, ДСТУ 7239:2011), та системи управління охороною здоров'я та безпекою праці (наприклад, ДСТУ ISO 45001:2019). 22. Санітарні норми та правила: документи (ДСанПіН, ДСН) встановлюють гігієнічні вимоги до виробничого середовища, включаючи мікроклімат, рівні електромагнітних полів, а також класифікацію праці за показниками шкідливості та небезпечності. 23. Міжнародні стандарти: в Україні використовуються міжнародні стандарти ISO 45001, які запроваджують системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. 24. ДСТУ EN ISO 7010:2019 Графічні символи. Кольори та знаки безпеки. Зареєстровані знаки безпеки (EN ISO 7010:2012; A1:2014; A2:2014; A3:2014; A4:2014; A5:2015; A6:2016; A7:2017, IDT; ISO 7010:2011; Amd 1:2012; Amd 2:2012; Amd 3:2012; Amd 4:2013; Amd 5:2014; Amd 6:2014; Amd 7:2016, IDT) 25. Наказ Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій» від 21.05.2007 №246, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0846-07#Text
Основна література	26. Діагностика особливо-небезпечних інфекцій: навчальний посібник для здобувачів ступеня доктора філософії за третім освітньо-науковим рівнем / О. В. Рябоконь, Н. С. Ушеніна, В. Г. Савельєв, О. О. Фурик, Т. Є. Оніщенко, К. В. Калашник, Запоріжжя : [ЗДМУ], 2020. 96 с. 27. Куриляк В. І. Безпека життєдіяльності: методичні рекомендації до проведення самостійної роботи для студентів спеціальностей: Початкова освіта, Середня освіта (музичне мистецтво) освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр / В. І. Куриляк. Мукачєво: МДУ, 2021. 37 с. 28. Методичні вказівки до виконання контрольних завдань з модуля І «Безпека життєдіяльності» дисципліни БЖД та ООП для студентів заочної форми навчання всіх спеціальностей / Уклад.: С. В. Дембіцька, І. М. Кобилянська, О. В. Кобилянський. Вінниця : ВНТУ, 2021. 55 с. 29. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Н. В. Баличева. Умань : Візаві, 2023. 273 с. 30. Основи теорії кіл. Розрахунок лінійних електричних кіл змінного струму.

	Практикум. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студентів спеціальності 172 Електронні комунікації та радіотехніка / А. В. Булашенко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл 2.203 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 75с. 31. Петрук М. П., Гіщак Х. Я., Карп'як Н. М., Вахула О. М., Мохняк С.М., Гончарук В. Є., Васійчук В. О., Дацько О. С., Козій О. І., Качан С. І., Романів А.С., Скіра В. В., Гельжинський І. І. Безпека життєдіяльності: Конспект лекцій для студентів всіх спеціальностей і форм навчання, Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2021. 226 с. 32. Психологія професійної діяльності та психологічна діагностика організацій: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 053 «Психологія», ступінь «Магістр», / укладач О. С. Юрков. Мукачєво: МДУ, 2021. 116 с. 34. Недашківський С. М., Дзюба Д. О., Калиш М. М., Богомол А. Г. Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, Київ, КНП «Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги», 2022. С. 29-33. 35. Міжнародна конференція «Безпечний онлайн 2020: Сучасні виклики» (Міністерство цифрової трансформації України), Київ. 2020. 35 с. 36. Сварник Н. В., Войтенко Н. В. Дніпровські територіальні курси ЦЗ та БЖД (I категорії) Правила безпеки при користуванні газовими приладами. Дніпро, 2020. 11 с. 37. Жмеринське районне управління ГУ ДСНС України у Вінницькій області. Рекомендації населенню щодо дотримання Правил пожежної безпеки під час проведення новорічних та різдвяних свят. Жмеринка, 2022. 17 с. 38. Медична допомога на місці події : практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін.; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 224 с. ISBN 978-966-992-040-9
Додаткова література	39. Атаманчук П. С. Безпека життєдіяльності: навч. посібник для студ. вузів. Київ : Центр учбової літ., 2011. 347 с. 40. Безпека життєдіяльності / Мохняк С. М. та інші : навч. посіб. Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2011. 264 с. 41. Бойко М. Д. Трудове право України: навч. посіб. 3-тє вид. перероб. та доп. / М. Д. Бойко. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 392 с. 42. Васійчук В. О., Гончарук В. Є., Качан С. І., Мохняк С. М. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / В. О. Васійчук, В. Є Гончарук, С. І. Качан, С. М. Мохняк. Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2016. 417с. 43. Заїкіна Д. П., Глива В. А. Основи охорони праці та безпека життєдіяльності [Текст] : посіб. / Д. П. Заїкіна, В. А. Глива. RS Global Sp. O.O., Warsaw, 2019. 44 с. 44. Запорожець О. І. Безпека життєдіяльності підручник для студ. вузів освітніх рівнів "неповна вища освіта" та "базова вища освіта" всіх спец. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 364 с. 45. Інклюзивне навчання: досвід упровадження / упоряд. А. А. Колупаєва ; ред. рада М. Мосієнко, М. Голубенко, Т. Шаповал, Г. Харук; авт. кол.: І. Луценко, Д. Романовська, Л. Кирилецька та ін. Київ : ВГ Шкільний світ, 2015. 200 с. 46. Інфекційні хвороби : навч. посіб. для студентів мед. ф-ту за спеціальністю 7.110.10 "Стоматологія" / О. В. Рябоконт, Т. Є. Оніщенко, Ю. Ю. Рябоконт. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2011. 205 с. 47. Коновалова О. В. Охорона праці. Практикум: навч. посіб. / О. В. Коновалова. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 98 с. 48. Конспект лекцій до самостійної роботи з курсу "Безпека життєдіяльності для студентів I курсу денної форми навчання всіх спеціальностей. (Уклад. Т. В. Сочинська, Т. Д. Вдовіна). Одеса: ОНЕУ, ротанпринт,

	2012. 80 с. 49. Конспект лекцій до самостійної роботи з курсу "Вимоги санітарії та гігієни» для студентів I курсу денної форми навчання всіх спеціальностей. Львів: Національний університет Львівська політехніка, 2014. 10 с. 50. Конспект лекцій до самостійної роботи з курсу «Модель життєдіяльності людини. Головні поняття в безпеці життєдіяльності» студентів денної форми навчання всіх спеціальностей. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені М. Островського, 2016. 22 с. 51. Конспект лекцій до самостійної роботи з курсу «Безпека життєдіяльності» для студентів денної форми навчання всіх спеціальностей. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2019. 92 с. 52. Конспект лекцій з курсу «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» для студентів всіх спеціальностей. Київ: Київський політехнічний інституту, 2015. 78 с. 53. Коренєва Є. М., Кожокар Л. Д., Єлькін А. В., Цветкова А. М. Навчання дітей правил особистої гігієни, посібник для вчителя. Київ: Всеукраїнська екологічна громадська організація (ВЕГО). 2013. 84 с. 54. Методичні рекомендації щодо проведення спеціальної обробки техніки, обладнання, засобів індивідуального захисту та санітарної обробки рятувальників. ДСНС України, Київ. 2019. 33 с. 55. Основи охорони праці. [підручник] / О. І. Запорожець, О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук, І. М. Боровик. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 264 с. 56. Охорона праці [навч. посіб.] / З. М. Яремко, С. В. Тимошук, О. І. Третяк, Р. М. Ковтун; за ред. проф. З. М. Яремка. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 374 с. 57. Кулалаєва Н. В., Михайлюк В. О., Халмурадов Б. Д. Ручні та пересувні засоби пожежогасіння: основні типи, будова та безпечне використання : навч. посіб. Київ: 2011. 189 с. 58. Солон О.В., Спірін А.В., Рудницький Б.О, Твердохліб І.В., Омелянов О.М. Безпека життєдіяльності. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів всіх спеціальностей. Вінниця: РВВ ВНАУ, 2017. 61 с. 59. Толок А.О., Крюковська О.А. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник, Дніпро: Видавництво Дніпровського державного технічного університету, 2019. 215 с.
Інтернет-ресурси	60. http://www.mns.gov.ua – офіційний сайт служби з надзвичайних ситуацій України. 61. http://www.nbuv.gov.ua - офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 62. http://www.social.org.ua - офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. 63. http://www.menr.gov.ua - офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України. 64. http://www.scgis.ru/russian/ - веб-сайт приурочений землетрусам та сейсмічному районуванню території. 65. http://chronicl.chat.ru/ - веб-сайт присвячений надзвичайним ситуаціям природного характеру. 66. https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1544 - сторінка курсу «Охорона праці, безпека життєдіяльності та цивільний захист» на Moodle.